

ZORKA ADAMOVIĆ rođj. MANDIĆ
Banja Luka, Voje Petrova 14

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-017-002

S J E Č A N J E

na moga muža BRANKA VIDOVIĆA i njegov rad u naprednom radniškom pokretu.

Rođjena sam u selu D. Karajzovci 1919 g., a 1938 g. udala sam se za Branka Vidovića, kovača u selu Mašići, opšt. Bos. Gradiška. Branko je završio zanat kod jednog švabe u Novoj Topoli, ali se više ne sjećam imena toga švabe. Neko vrijeme radio je kod toga majstora, a onda kod Bogdana Manojlovića, također u Novoj Topoli, a kraće vrijeme kod Sepila u Sibića Hanu. Samostalnu privatnu radnju otvorio je u svojoj vlastitoj kući u 1939 godini, ali se ne sjećam datuma. Znam da smo čim smo se vjenčali počeli praviti kuću. I prije nego je bila kuća gotova, počeo je raditi u kovačnici, jer je od čitave kuće najprije završena radionica.

Ja neznam kad je Branko pristupio naprednom radničkom pokretu, ali znam da je bio u stalnoj vezi sa Ilijom Dardićem obućarom iz Karajzovaca, koji je živio i radio u Beogradu i često dolazio u Mašiće, a isto tako, Branko je je odlazio i u Karajzovce, kada je Ilija dolazio iz Beograda. Oni su išli u neka sela, ali ja neznam kuda su sve išli, jer to nisam ni pitala, a da sam i pitala znam da mi nebi rekao.

Odmah poslije okupacije Branko je bio povezan sa velikim brojem drugova. Međutim, ja te ljude nisam poznavala i nemogu navesti njihova imena. Znam da su mu dolazili i neki drugovi iz Banja Luke, ali neznam imena. Od svih poznavala sam Radovana Vulina, učitelja iz Seferovaca, a dolazio je i Vujo Topić iz Mašića. Branko je sve od mene krijo, ali znam da mu je Radovan, a možda i neko drugi, donosio letke koje sam zapazila i uzimala ih da pročitam, pa sam ih opet vraćala na isto mjesto. Radovan je vrlo često dolazio biciklom, jer mu je kuća bila u blizini.

Branko je služio vojsku u Avijaciji i kada je pred rat 1941 godine bila mobilizacija, Branko je rasporedjen na aerodrom u Rajlovac. U Rajlovcu je ostao samo dva dana i onda je prekomando-

ven na aerodrom u Novu Topolu. Taj aerodrom bio je kod Trapišta, odnosno između Trapišta i Rogolja, a u blizini kuća Vidovića. Kada je došlo do rasula vojske, Branko je noću angažovao nekoliko zaprega u Vidovićima koji su išli na aerodrom i otuda dovozili materijal: oružje, municiju i drugu vojnu opremu.

Sjećam se da su dovezli sve za jednu noć: dosta oružja, nekoliko sanduka municije, vojne odjeće i sjećam se da je bila kompletna vojna kuhinja. Sve to je dovezeno našoj kući. Mene je uhvatio strah i njegovog brata Dragoju. Pitali smo ga što će mu to, a on nam je rekao: "To će nama trebati". Iskopali su njih nekoliko Vidovića veliku rupu u radionici i sve potrpali u tu rupu i zakopali. Mislim, da je odmah prvih dana ustanka to sve otpremljeno za Kozaru. Odvezeno je sve to kolima noću, a odvezli su isti oni Vidovići koji su to dovezli sa aerodroma.

Znam da je Branko odmah prvih dana ustanka sakupljao hranu i slao hranu na Kozaru. Bio je u stalnoj vezi sa ustanicima i često je odlazio na Kozaru.

Branko je organizovao da se otera stoka i žito od profesora Djumurkovića koji je živio u Banja Luci, a imao je veliko imanje u Mašićima i svoje slugu koji su radili, a on je povremeno dolazio u Mašiće i obilazio imanje. Imao je veliko imanje u Dubravama i u Bos. Krupi. Sjećam se da je jednom prilikom taj profesor došao u našu kovačku radionicu i rekao da je on ustaša već trideset godina, što mi nismo znali šta su ustaše. Bili smo prisutni Branko i ja i još Brankov brat Dragoja i stričević Vlado Todorović. Rekao je još da su Vidovići u "Crnoj knjizi", a za mene je rekao kada sam pobjegla u Kozaru, da bi me ubio iz puške, gdje bi me vidio. (Ovaj je profesor sudjen poslije rata u Banja Luci.) Zaboravila sam napomenuti da su od ovog profesora partizani oterali svu stoku. Bilo je dosta krava i bikova i dva konja i preko vagon žita. Sve je ovo za noć prebačeno u Kozaru, a bikove su morali i po četiri čovjeka voditi, bili su veliki i uhranjeni.

U ovoj akciji partizana učestvovala su i moja dva brata Jovo i Ljubo Mandić. Da bi mene i djete spasio, Branko je organizovao da ga partizani svežu i da ga svezanog vide profesorove slugu, a isto tako bio je svezan i moj brat Ljubo, jer su ga poznavali. Naime, Ljubo je sa ženom stanovao kod nas, a radio je u Novoj Topoli,

Branko je tada otišao u partizane i stradao je za vrijeme velike ofanzive na Kozaru u julu mjesecu 1942 godine, ali se ne zna kako i gdje je stradao.

Žao mi je što nisam ~~mnogo više~~ mogla više podataka da dam o momu mužu Branku Vidoviću (sin Vida, rođen 1913 godine), jer je prošlo mnogo vremena a i ja sam imala mnogo teških trenutaka, jer sam i ja bila izbjegla sa malenim djetetom u Kozaru, i preživjela mnogo teških trenutaka. Uhvatile su me ustaše u Kijevoima i povelili na streljanje i samo pukim slučajem sam se spasila. Ja sam sa djetetom stalno bila sa partizanima, kući nisam smjela. Stalno su me tražile neke domaće švabe.

Banja Luka, 15.4.1988 g.

Adamović Zora s.r.

Sjećanje zašilježila
Branislav Kalabić s.r.

Tekst prepisa sravnili

Adila Arambegović
[Signature]

O V J E R A V A

Direktor Arhiva
[Signature]